
ДИЛШОДА ХОДЖИМУРАТОВА

ЭРОН ТАШҚИ
СИЁСАТИДА
“ЮМШОҚ КУЧ”

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ТАЪЛИМ, ФАН ВА ИННОВАЦИЯЛАР
ВАЗИРЛИГИ**

**ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ШАРҚШУНОСЛИК
УНИВЕРСИТЕТИ**

ДИЛШОДА ХОДЖИМУРАТОВА

**ЭРОН ТАШҚИ СИЁСАТИДА
“ЮМШОҚ КУЧ”**

Монография

Тошкент – “Donishmand ziyosi” – 2024

Масъул муҳаррир:

Нодир Абдуллаев – сиёсий фанлар доктори

Тақризчилар:

С.Убайдуллаева – сиёсий фанлар доктори

Ф.Жуманиёзова – тарих фанлари бўйича
фалсафа доктори

Ходжимуратова, Дилшода.

Эрон ташқи сиёсатида “юмшоқ куч” [матн]: монография / Д.Ходжимуратова. – Тошкент: “Donishmand ziyosi”, 2024. – 164 бет.

Монография А-1-191 рақамли “Хорижий тилларда тарихий асарларнинг илмий тадқиқи ва танқидий таҳлили асосида Шарқ мамлакатлари тарихига оид замонавий ўқув адабиётларини яратиш” мавзусидаги илмий лойиҳа доирасида бажарилган бўлиб, унда Эрон ташқи сиёсатида “юмшоқ куч”ни қўллаши, ресурслари ва воситалари очиқ берилган. Китобдан расмий Техрон ташқи сиёсати тарихига қизиққан талабалар, магистрантлар ва тадқиқотчилар фойдаланишлари мумкин.

Монография Тошкент давлат шарқиунослик университети Кенгашининг 2023 йил 2 декабрдаги 4-сонли мажлиси баёни асосида наизргатавсия этилган.

ISBN 978-9943-6489-3-7

© Ходжимуратова Д. С., 2024

© “Donishmand ziyosi”, 2024

КИРИШ

Глобал ва минтақавий даражада дунё мамлакатларининг халқаро алоқалари жорий воқелик асосида ўзгариб бораётган бир шароитда ҳар бир мамлакат ўз миллий манфаатларидан келиб чиққан ҳолда ташқи сиёсий мақсадларини амалга ошириш масаласи долзарб бўлиб қолмоқда. Давлатлар ташқи сиёсатни амалга оширишда илгари асосан ҳарбий ва иқтисодий қудратига таянган бўлса, эндиликда мамлакат тарихи, тили ва маданияти дипломатия воситаси сифатида амалиётда кенг қўлланилаётгани эътироф этилмоқда. Шу жиҳатдан, Эрон Ислом Республикаси дунёнинг етакчи мамлакатлари каби ўз ташқи сиёсатини ҳар томонлама кенгайтириш ва жадаллаштиришда мазкур “юмшоқ куч” ресурсларидан фойдаланаётгани намоён бўлмоқда. Бу, ўз навбатида, расмий Техронга мамлакат ташқи сиёсатини амалга оширишда Эроннинг жаҳон сиёсий майдонидаги фаолиятини таъминлашга имкониятлар яратмоқда.

Эрон Ислом Республикаси ташкил этилганидан кейин мамлакат ташқи сиёсий фаолиятининг концептуал асослари, стратегик йўналишлари, дунё давлатлари, шу жумладан, Марказий Осиё республикалари билан муносабатлари, геосиёсий ва геоиқтисодий манфаатларини илгари суриш услублари, ташқи сиёсий ташаббуслари, ўзаро муносабатларининг ривожланиш тенденциялари, ҳамкорлик йўналишларини илмий муаммо сифатида тадқиқ этишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ушбу изланишларда XX аср охири – XXI аср боши Эрон ўз ташқи сиёсатини илгари суришда “юмшоқ куч” воситаларидан кенг фойдалангани ва унинг асосида Эрон ташқи сиёсат маҳкамаси давлатнинг етакчи сиёсий институтларидан бири сифатида замонавий мезонлар асосида шаклланиб ва тадрижий равишда ривожланиб, мамлакат халқаро ҳамжамиятда ўз ўрни ва обрўсига эга бўлишига ҳисса қўшиб кел-